

SAMEN BOUWEN AAN MORGEN

Verkiezingsprogramma
2026-2030

Pro3 - Sociaal - Schoon - Slim

Inhoud

Inleiding	3
Ons verhaal: Een Sociale, Schone en Slimme Gemeente.....	4
Een sociale gemeente.....	7
Sterke Samenleving.....	7
Sport, kunst en cultuur.....	9
Gezondheid	10
Opvang vluchtelingen en asielzoekers.....	11
Een schone gemeente	12
Klimaat en Duurzaamheid	12
Een groene en gezonde leefomgeving.....	14
Wonen.....	14
Buitengebied	16
Verkeer en vervoer	17
Een slimme gemeente.....	19
Economie.....	19
Dienstverlening.....	20
Openbare orde en veiligheid.....	21
Financiën.....	22
Bestuurscultuur	23
De toekomst: onze voorwaarden.....	24
Verklarende woordenlijst.....	26

Inleiding

Het is mooi wonen, werken en recreëren in de gemeente Loon op Zand. We zijn een sterke, zelfstandige en toekomstgerichte gemeente die uitdagingen aan durft te gaan. Wat ons betreft zetten we die lijn door.

De komende jaren staat onze gemeente voor belangrijke keuzes. Hoe zorgen we voor voldoende betaalbare woningen, hoe verdelen we de lasten eerlijk, zodat iedereen mee kan blijven doen en hoe maken we Loon op zand, Kaatsheuvel en de Moer groener en beter bestand tegen het veranderende klimaat?

We blijven strijden voor een eerlijke verdeling van de lasten, we blijven bouwen voor de mensen die het nodig hebben en we blijven inzetten op een groene en klimaatbestendige gemeente.

Pro3 gelooft dat deze uitdagingen alleen samen opgelost kunnen worden. De afgelopen vier jaar hebben wij als coalitiepartij verantwoordelijkheid genomen. We hebben gebouwd aan vertrouwen, geluisterd naar onze inwoners en concrete resultaten geboekt. Maar we zijn er nog niet en daarom willen we verder!

Wij kiezen voor een eerlijke en sociale koers, waarbij iedereen in onze gemeente gelijke kansen krijgt. We blijven bouwen, aan woningen maar ook aan verbinding. We investeren in een groene leefomgeving die ook voor volgende generaties veilig en gezond is.

In dit verkiezingsprogramma leest u wat wij de komende jaren willen bereiken. Niet met grote woorden, maar met haalbare plannen. Want Pro 3 staat voor doen wat nodig is, betrouwbaar, betrokken en toekomstgericht.

Onze gemeente bruist. Dat komt door al die inwoners, verenigingen, stichtingen, ondernemers en organisaties die elke dag bijdragen aan onze gemeente. Pro3 staat voor, naast en achter hen. Samen met u stropen wij onze mouwen op en maken we onze mooie gemeente nog sterker.

Pro3, voor een sociale, schone en slimme gemeente.

Ons verhaal: Een Sociale, Schone en Slimme Gemeente

Pro3 wil bouwen aan een samenleving waar iedereen zich prettig voelt – nu en in de toekomst. We maken keuzes die hiermee rekening houden. Niet alleen met wat op korte termijn winst oplevert, maar ook met wat mensen écht nodig hebben om goed te kunnen leven. Daar gaat het Pro3 om. Het is voor Pro3 belangrijk om breder te kijken dan alleen naar cijfers over economie of werk. Ook gezondheid, milieu, sociale samenhang, inclusiviteit en veiligheid zijn belangrijk. We letten op hoe mensen zich voelen, of ze genoeg tijd hebben voor familie en vrienden. Of kinderen goed onderwijs krijgen en of we de natuur en hulpbronnen goed achterlaten voor later. We volgen hiervoor de beginselen van de brede welvaart. Pro3 vindt belangrijk dat inwoners een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving in de vorm van voorstellen en plannen zodat goede keuzes gemaakt kunnen worden voor verandering en vernieuwing ten bate van de lokale gemeenschap.

Door op deze manier te kijken, kan de gemeente betere keuzes maken. Keuzes die niet alleen goed zijn voor nu, maar ook voor de toekomst. Zodat we een samenleving bouwen waarin iedereen kansen krijgt en waarin we zorgen voor elkaar én de wereld om ons heen. Dit vraagt om het slim combineren van verschillende maatschappelijke opgaven, zoals inclusiviteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en woningbouw. Maar óók door ruimte te bieden voor gezonde en duurzame ondernemingen, zoals MKB (winkels) en ondernemingen op het gebied van recreatie en toerisme. Door deze uitdagingen integraal op te pakken, ontstaan er kansen voor innovatie, samenwerking en versterking van de leefomgeving. Denk aan groene wijken die water opvangen, energie opwekken en ruimte bieden voor ontmoeting. Zo bouwen we samen aan een toekomstbestendige omgeving die goed is voor mens, natuur en samenleving.

Door deze uitdagingen slim te combineren ontstaan er nieuwe kansen voor onze inwoners. Mensen die rood staan, kunnen niet groen doen; inwoners die zorg nodig hebben, wonen in een wijk waar we niet enkel huizen hebben gebouwd, maar vooral een gemeenschap hebben gecreëerd. Voor jongeren en jonge gezinnen zorgen we dat duurzame sport- en spelvoorzieningen dichtbij zijn. Daarmee ontstaat er cohesie en een band tussen inwoners. Een sociale, schone en slimme gemeente!

Een sociale gemeente

Voor ons telt iedere inwoner mee. Pro3 sluit niemand uit.

Onze visie:

- Laagdrempelig en toegankelijk
- Maatwerk voor inwoners die het nodig hebben
- Werken vanuit vertrouwen
- De menselijke maat als uitgangspunt
- Pro3 verzet zich tegen elke vorm van discriminatie

Een schone gemeente

Onze leefomgeving is groen en schoon, energiezuinig, duurzaam en gezond.

Onze visie:

- Stimuleren van milieuvriendelijke initiatieven van inwoners en bedrijven
- Aanmoedigen en ondersteunen van vernieuwend en duurzaam ondernemerschap
- Onze wijken zijn groen, duurzaam en klimaatbestendig
- Ons buitengebied is leefbaar voor mens, plant en dier

Een slimme gemeente

Een gemeente die samenwerkt vanuit vertrouwen, gericht op mogelijkheden en oplossingen.

Onze visie:

- Stimuleren van lokale ondernemers op het gebied van onder andere MKB (winkels) en toerisme en recreatie
- Verbetering bestuurscultuur
- Duidelijke en consequente handhaving waarbij kwetsbaren beschermd worden
- Stabiele financiële situatie
- Werkt samen met inwoners en ondernemers

Een sociale gemeente

Een sociale gemeente

Voor ons telt iedere inwoner mee. Pro3 sluit niemand uit.

Onze visie:

- Laagdrempelig en toegankelijk
- Maatwerk voor inwoners die het nodig hebben
- Werken vanuit vertrouwen
- De menselijke maat als uitgangspunt
- Pro3 verzet zich tegen elke vorm van discriminatie

Sterke Samenleving

Een sterke samenleving, zoals Pro3 die voor zich ziet, is een sociale samenleving. Een samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet, mee kan doen. We kijken naar elkaar om en helpen elkaar. In onze gemeente laten we elkaar niet in de kou staan. Ook niet als het lastig wordt of moeilijk is. We stimuleren dat iedereen op zijn of haar eigen manier mee kan doen en een eigen bijdrage kan leveren aan de samenleving. Zo versterken we de sociale samenhang. Mee kunnen doen in de samenleving zorgt voor welzijn en welbevinden.

Vrijwilligers, mantelzorgers, verenigingen en organisaties werken samen met de gemeente en professionele zorgverleners om inwoners de zorg en ondersteuning te bieden die ze nodig hebben. Voorzieningen voor inwoners zijn bereikbaar, beschikbaar en betaalbaar.

De jeugd heeft hierbij onze bijzondere aandacht. Noodzakelijke zorg en hulp moet beschikbaar zijn en blijven. Jeugd- en jongerenwerkers vormen de verbinding tussen de jeugd, de gemeente, onderwijs, jeugdzorginstantie en eventueel de politie.

Ook zijn korte lijnen tussen jeugdzorg en onderwijs belangrijk, zodat we met elkaar onze jeugd en jongeren helpen gezond en sociaal op te groeien. Jeugdzorg wordt inhoudelijk besproken door betrokken jeugdzorginstellingen, zorgontvangers, ouders en belanghebbenden die direct met de jeugdzorg te maken hebben, de gemeenteraad en de samenwerkende gemeenten in Hart van Brabant. De kosten voor jeugdzorg monitoren we scherp. Noodzakelijke zorg en hulp moet beschikbaar zijn maar mag geen basis zijn voor zorgaanbieders en

andere marktpartijen voor het maken van grote winst. Pro3 kiest voor een reëel systeem waarbij de kosten op een eerlijk tarief zijn gebaseerd. Kinderen en gezinnen mogen niet de dupe worden van organisatorische en financiële problemen bij jeugdzorginstellingen. Hierbij werkt de gemeente samen met andere gemeente uit de regio Hart van Brabant.

Iedereen heeft het recht op een volwaardig bestaan in onze samenleving. . Ook in onze gemeente ziet Pro3 dat inwoners daarin belemmerd worden door armoede of andere (sociale) problemen. Bijna 240 inwoners van Loon op Zand leven in armoede en ongeveer 500 tot 700 inwoners bevinden zich net boven de armoedegrens (cijfers 2025) Pro3 vindt dat onacceptabel. We zorgen voor een helpende hand, een luisterend oor en goede voorlichting over alle mogelijkheden en initiatieven binnen onze gemeente zoals de Samen-Loont-pas, de Voedselbank en extra ondersteuningsmiddelen voor schoolgaande jeugd. Schulden hebben en leven in armoede heeft een enorm negatieve invloed op welzijn, gezondheid, vertrouwen in de toekomst en het gevoel dat je er mag zijn en dat je ertoe doet. Schulden moeten we zo vroeg mogelijk aanpakken. Door vroegtijdige signalering van schulden en directe ondersteuning kan erger worden voorkomen. Goede schuldhulpverlening en een ruimhartig minimum- en armoedebeleid zorgen ervoor dat inwoners weer volop mee kunnen doen. Opgroeien in armoede, niet kunnen meedoen, minder kansen hebben en grotere gezondheidsrisico's lopen: kinderen mogen niet de dupe worden van opgroeien in armoede. Hier zet Pro3 op in bij alle beleidsterreinen.

Momenteel zijn er 100 dak- en thuisloze inwoners in Loon op Zand, waaronder 20 kinderen (cijfers 2025). Dat kan en mag niet. Pro3 pleit voor het voorkomen van dakloosheid onder andere door financiële bestaanszekerheid te verbeteren en een stop op uit-huis-zettingen als er geen fatsoenlijke alternatieve huisvesting voor handen is.

Een sterke samenleving is ook een inclusieve samenleving. Pro3 gaat voor radicale kansengelijkheid, gelijkwaardigheid en inclusiviteit. Dit doen we door ruimte te bieden aan inwoners van alle achtergronden. We vinden dat iedereen gelijke kansen moet hebben en investeren daarom bijvoorbeeld extra in het ondersteunen van programma's in het onderwijs en onderwijslocaties op de juiste plek die toekomstbestendig zijn. Daarom wil Pro3 dat de gemeente zich aan gaat sluiten bij de Gelijke Kansen Alliantie.

Gelijkwaardigheid en inclusiviteit wordt ook versterkt door in te zetten op diversiteit. Diversiteit in zowel achtergrond, seksuele voorkeur, leeftijd en vele andere aspecten maken dat de Loonse samenleving een sterke, toegankelijke en begripvolle samenleving is. Dit laten we onder andere zien door ons in te zetten voor de regenbooggemeenschap door een actieprogramma over LHBTI+ emancipatie en als gemeente aan te sluiten bij initiatieven zoals regenbooggemeentes.

Sport, kunst en cultuur

Sport, kunst en cultuur dragen bij aan onderlinge verbinding in de samenleving. Onze gemeente kent een bloeiend verenigingsleven met veel actieve vrijwilligers. Pro3 is daar trots op en koestert dat. We ondersteunen verenigingen en evenementen die de onderlinge verbondenheid in de gemeente versterken. Pro3 zet zich daarbij in voor een duidelijk subsidiebeleid.

Sporten, zowel binnen als buiten, al dan niet in clubverband, moet voor iedereen toegankelijk zijn. We brengen onze jeugd al op vroege leeftijd in contact met sport, kunst en cultuur. Voor Pro3 is dat onderdeel van een optimale en gezonde ontwikkeling.

Pro3 maakt zich sterk voor het behoud en toegankelijk houden van de openbare bibliotheek voor alle inwoners.

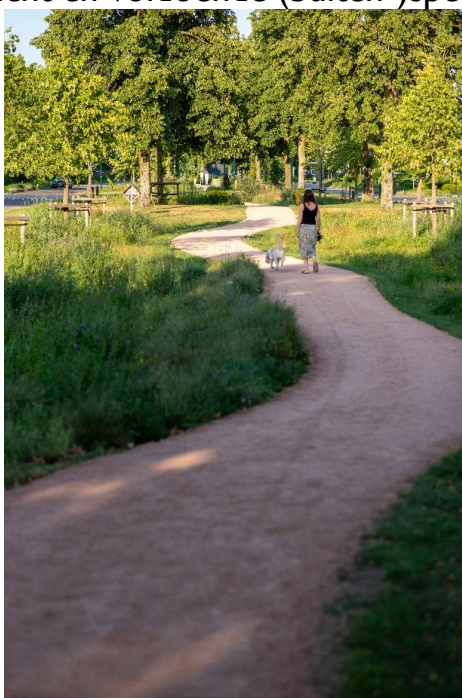
Gezondheid

Gezondheid begint met voorlichting en preventie. Dat is de basis van een goed gezondheidsbeleid. De GGD is daarbij een belangrijke partner. Pro3 vindt dat informatie en hulp bij zorgen over opvoeding, bijvoorbeeld bij overgewicht, gezonde voeding, gevaren van roken, alcohol- en drugsgebruik makkelijk te vinden moet zijn. Om bewegen te stimuleren, zorgen we voor fijne speelplekken waar kinderen zich uit kunnen leven en waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Pro3 wil de openbare ruimte zo veel mogelijk rookvrij houden. Wij stimuleren en helpen scholen en verenigingen actief bij programma's om dit voor elkaar te krijgen.

Iedereen wil op een gezonde en prettige manier oud worden. We worden ouder maar niet allemaal gezonder. Pro3 is er voorstander van dat er zorg en begeleiding dicht bij huis en in de wijk komt: wijkgerichte ouderenzorg. Nabijheid, wederkerigheid en vrijwilligheid zijn hierbij passend. Omkijken naar elkaar kan meer benadrukt worden. Pro3 vindt het belangrijk dat ouderen zeggenschap hebben over hun eigen zorg.

Ontmoetingsruimten (buurthuis kamers) zijn belangrijk in de wijk waar ouderen en andere buurtbewoners, maar ook ondersteunende organisaties samen kunnen komen voor sociale activiteiten, ontspanning en ondersteuning.

Voor de gezondheid van de schoolgaande jeugd is goede onderwijshuisvesting noodzakelijk. Pro3 maakt zich sterk voor goede onderwijshuisvesting met een goed klimaat, gezonde lucht en voldoende (buiten-)speelruimte.

Opvang vluchtelingen en asielzoekers

Pro3 staat pal voor mensen in nood. De succesvolle opvang van Oekraïners en vluchtelingen in Kaatsheuvel en Loon op Zand laat zien waar onze samenleving toe in staat is – dankzij de inzet van talloze vrijwilligers. Pro3 vindt dat de gemeente hier niet mag weggijken van haar verantwoordelijkheid en blijft zich hiervoor inzetten.

Een schone gemeente

Een schone gemeente

Onze leefomgeving is groen en schoon, energiezuinig, duurzaam en gezond.

Onze visie:

- Stimuleren van milieuvriendelijke initiatieven van inwoners en bedrijven
- Aanmoedigen en ondersteunen van vernieuwend en duurzaam ondernemerschap
- Onze wijken zijn groen, duurzaam en klimaatbestendig
- Ons buitengebied is leefbaar voor mens, plant en dier

Klimaat en Duurzaamheid

De klimaatcrisis is urgent. Alleen met daadkracht, creativiteit en samenwerking kunnen we de opwarming van de aarde tegengaan. Wachten kan niet meer: we moeten nu de handen uit de mouwen steken. De gemeente is daarbij onmisbaar. Samen met onze inwoners kunnen we verduurzaming in praktijk brengen.

De gemeente moet de regionale energie- en klimaatstrategie concreet invullen. Voor 2050 moeten alle huizen van het gas af zijn en aangesloten zijn op een alternatieve warmtebron. Nog beter is als we nu al minder energie gaan gebruiken. Bijvoorbeeld door goede isolatie van huizen en gebouwen. Dit doen we niet alleen, maar samen in de regio Hart van Brabant.

Klimaat en duurzaamheid moeten bovenaan de politieke agenda staan.

De Energietransitie, dat wil zeggen de omschakeling van fossiele brandstoffen zoals olie, aardgas en steenkolen naar duurzame energie zoals zon, wind en aardwarmte, moet duurzaam en eerlijk verlopen. “Eerlijk” betekent voor Pro3 dat mensen met een kleinere portemonnee ook kunnen meedoen met de energietransitie en -besparing. De totale woonlasten van huishoudens met een lager inkomen mogen hierdoor niet stijgen. Een steeds grotere groep dreigt buiten de boot te vallen. Dit kan en wil Pro3 niet laten gebeuren.

Pro3 wil beleid dat inwoners en bedrijven in staat stelt om individueel maatregelen te nemen die bijdragen aan de energietransitie. Voor Pro3 is grootschalige energieopwekking bespreekbaar mits passend in het landschap en met draagvlak in de omgeving.

Pro3 wil de gemeente vergroenen door inwoners en bedrijven te stimuleren om voor groen in plaats van steen te kiezen. Dit is nodig om de toenemende hittestress tegen te gaan. De gemeente informeert en faciliteert inwoners en bedrijven actief over de mogelijkheden voor vergroening en stimuleert vergroening door subsidie. Inwoners krijgen grote zeggenschap over hoe hun wijk, buurt en straat wordt vergroend. Met grote bedrijven gaat de gemeente actief in gesprek over vergroeningsmogelijkheden. Wereldgemeente Loon op Zand, Energiecoöperatie Loon op Zand (ECLoZ) en de Klimaatburgemeester van Loon op Zand zijn daarin onze partners.

Pro3 wil een aanpak om de openbare ruimte grootschalig te vergroenen. De gemeente geeft hierbij het goede voorbeeld. Daar waar het kan, kiest Pro3 voor de duurzame optie. Eenvoudige verbeteringen zijn bijvoorbeeld bloeiende bermen, elektrische gemeenteauto's en versneld overgaan op LED-verlichting in openbare gebouwen en openbare ruimtes. Pro3 wil dit stimuleren door elk raadsvoorstel te voorzien van een paragraaf Duurzaamheid en Global Goals¹. We zijn er trots op een Global Goals-gemeente te zijn en dragen dit dan ook actief uit.

Met de Loonse en Drunense Duinen heeft de gemeente prachtige mogelijkheden om de biodiversiteit in de natuur te stimuleren. We stellen in samenwerking met buurgemeenten, provincie en organisaties alles in het werk om verdroging tegen te gaan. Pro3 wil hiervoor een budget reserveren en kartrekker worden in de regio op dit onderwerp.

Met heldere, duidelijke en zichtbare communicatie moet de gemeente inzetten op een betere afvalscheiding. Hierbij zetten we ook het Inwonerspanel en afvalcoaches in de wijken in. De gemeente stimuleert hergebruik van materialen, kleding en apparaten. De gemeente geeft bij het grondstoffencentrum zelf het goede voorbeeld.

De gevolgen van de klimaatverandering vragen erom goed voorbereid te zijn op extreme wateroverlast en hitte. Ook het risico op grote natuurbranden is verre van denkbeeldig. Dat vraagt om concrete plannen, zoals bijvoorbeeld een lokale uitwerking van het nationaal hitteplan, en extra maatregelen voor een maximale brandveiligheid.

---

¹ Uitleg over Global Goals: [zie link VNG](#). In onze gemeente wordt met name gewerkt aan de doelen 7-11-13-14-15 op het gebied van Duurzaamheid en de doelen 1-2-10-12 op het gebied van Eerlijke Handel.

Een groene en gezonde leefomgeving

Een groene, gezonde omgeving draagt bij aan gezondheid en goed wonen. Wandelen, fietsen en recreëren in een groene omgeving vergroot ons woongenot en ons welbevinden. Pro3 vindt dan ook dat we onze groene omgeving moeten koesteren en verbeteren. De huidige ontwikkelingen zijn voor Pro3 aanleiding om haar woonvisie te gaan herzien.

Pro3 heeft oog voor behoud van verscheidenheid van planten, dieren en organismen. Meer biodiversiteit betekent dat de natuur meer zijn gang moet kunnen gaan. Dit moet terug te zien zijn in het beheerbeleid van de openbare ruimte van de gemeente. Woonwijken die milieuvriendelijk worden onderhouden en die schoon en aantrekkelijk zijn, verrijken het woongenot. Ontmoetingsplekken, bankjes en speelgelegenheden dragen bij aan de onderlinge saamhorigheid.

Wonen

De gemeente Loon op Zand heeft een tekort aan betaalbare huur- en koopwoningen. Hier ligt een duidelijke taak voor de gemeente. Er zijn meer betaalbare starterswoningen en levensloopbestendige woningen nodig; zowel koop- als huurwoningen. We willen een extra inspanningsverplichting om boven op de woondeals 10% extra betaalbare koopwoningen te bouwen.

Pro3 wil ruimte bieden aan vernieuwende woon- en bouwvormen zoals zelfbouw via Collectief Particulier Ondernemerschap (CPO), knarrenhofjes, meegroeiwoningen, meergezins- en meergeneratiewoningen en kleine

woonvormen zoals Tiny Houses. En daar waar het kan, stimuleren we het aanpassen van bestaande woningen en woonpercelen. Bijvoorbeeld door woningsplitsing of bouwen in grote achtertuinen. Interne gemeentelijke processen moeten soepel verlopen om zo snel mogelijk tot realisatie van woningbouw te komen. Hierin ligt een flinke opdracht voor de gemeente maar ook voor de woningcorporatie. Daarom willen wij dat de gemeente en woningcorporatie bindende prestatieafspraken maken over de versnelde realisatie van betaalbare woningbouw, met meetbare doelstellingen per jaar.

Naast interne processen die versneld kunnen worden zijn er nog andere vertragende factoren. Een daarvan is het indienen van beroepen en bezwaren door omwonenden. Pro3 wil dat omwonenden een goede stem krijgen bij nieuwe plannen door een goede omgevingsdialoog. Op deze manier worden bezwaren uit de buurt vroeg bekend en kunnen die worden meegenomen. Om een juiste belangenafweging te kunnen maken is het van belang om niet enkel omwonenden over nieuwe plannen te horen, maar juist ook mensen die op zoek zijn naar woonruimte. Daarom wil Pro3 een woningzoekendenraad inrichten, waardoor ook deze stem over woonbeleid of concrete woningbouwplannen kan worden gehoord.

Om de grote hoeveelheid benodigde woningen te kunnen bouwen gaat Pro3 voor zorgvuldig ruimtegebruik. Tegelijk kan de maatschappelijke noodzaak tot het bouwen van woningen niet enkel opgelost worden binnen de bebouwde kom. Daarom staat Pro3 welwillend tegenover passende woningbouwplannen die buiten de bebouwde kom gepland zijn. In de aanstaande herziening van de woonvisie van Pro3 wordt dit uitgewerkt.

Pro3 stimuleert het kopen en/of verbeteren van woningen door startersleningen en leningen om de woning toekomstbestendig en duurzaam te maken. Duurzaam en vernieuwend bouwen met hergebruik van materialen vinden we belangrijk.

Goede huisvesting van werknemers is van belang voor het bedrijfsleven. We zien elders in het land dat bedrijven hun werknemers faciliteren bij het zoeken naar een woning of afspraken hebben gemaakt met overheden om woningbouw te bevorderen. Daarom wil Pro3 met het bedrijfsleven in onze gemeente in gesprek om te bespreken of ze betrokken willen worden en welke mogelijkheden zij zien om de woningbouw te bevorderen.

Buitengebied

Bij een groene en gezonde leefomgeving hoort een duurzaam buitengebied met natuur, sterke gemeenschappen en boeren die kunnen ondernemen en gewaardeerd worden. Door natuur, landbouw en recreatie op een duurzame manier te combineren, ontstaat een evenwichtig landschap waar biodiversiteit floreert en mensen zich verbonden voelen met de natuur. Zo draagt een vitaal buitengebied bij aan een gezondere samenleving en leefbare toekomst voor iedereen. Pro3 ondersteunt initiatieven die bijdragen aan een duurzaam buitengebied waar het goed toeven is voor mens, dier en plant en waar ondernemers perspectief houden. De kern De Moer verdient speciaal onze aandacht om de leefbaarheid te waarborgen.

De gemeente moet het goede voorbeeld geven door duurzaam beheer van haar eigen gronden. Bijvoorbeeld door het verbeteren van biodiversiteit met een aangepast maaischema voor de bermen langs gemeentelijke wegen op een manier die veilig is voor het verkeer.

Pro3 steunt initiatieven zoals Landschap Pauwels en Van Gogh Nationaal Park om natuurontwikkeling, duurzame landbouw, recreatie en verstedelijking in samenhang te ontwikkelen.

Verkeer en vervoer

Pro3 blijft werken aan de verbetering van de wandel- en fietsmogelijkheden en goed openbaar vervoer als alternatief voor het autogebruik. Dit doen we samen met lokale organisaties, Natuurmonumenten en de provincie. Ook het plaatsen van rustbankjes draagt daaraan bij en vergroot de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Pro3 blijft zich inzetten voor een veilig voetpad naast de fietsstraat in het verlengde van de Kloosterstraat in de kern Loon op Zand.

Loon op Zand is een toeristisch-recreatieve gemeente. Dat heeft gevolgen voor ons vervoer en de vervoersverbindingen. Pro3 wil verbeterde fietsverbindingen naar onze toeristische trekpleisters. We zorgen dat verkeer naar en van de

Efteling minder negatieve effecten heeft op onze leefomgeving. We verbeteren daarom de openbaar vervoersverbindingen van en naar de Efteling. Ook de verbindingen met en de parkeergelegenheden rondom de Loonse en Drunense Duinen hebben onze aandacht nodig.

Pro3 heeft extra oog voor de verkeersveiligheid van, naar en rondom de scholen. We zorgen ervoor dat alle scholen goed en veilig bereikbaar zijn.

Een slimme gemeente

Een slimme gemeente

Een gemeente die samenwerkt vanuit vertrouwen, gericht op mogelijkheden en oplossingen.

Onze visie:

- Stimuleren van lokale ondernemers op het gebied van onder andere MKB (winkels) en toerisme en recreatie
- Verbetering bestuurscultuur
- Duidelijke en consequente handhaving waarbij kwetsbaren beschermd worden
- Stabiele financiële situatie
- Werkt samen met inwoners en ondernemers

Economie

Toerisme en recreatie is wat onze gemeente uniek maakt. Daar zijn we trots op! Tegelijkertijd brengt recreatie en toerisme ook andere vraagstukken met zich mee. We moeten zorgen dat de balans tussen de lusten en de lasten in evenwicht blijft. De Efteling en de Loonse en Drunense Duinen, met hun landelijke en internationale bekendheid, brengen veel bezoekers naar onze dorpen. Daarnaast heeft de regio verschillende natuurgebieden, culturele attracties en fiets- en wandelmogelijkheden die uitnodigen tot een langer verblijf.

Belangrijk voor ons is het goed op de kaart zetten van onze B&B's, de Duinboeren en streekproducten en meerdaagse groepsaccommodaties, lokale evenementen en cultuurhistorische trekpleisters. Daarnaast is een goede en duidelijke bewegwijzering, ook naar cafés, restaurants, B&B's en hotels, essentieel. Ook een goede bereikbaarheid van onze kernen is onontbeerlijk. Overlast door verkeer van en naar de Efteling moeten we voorkomen. Ook de druk op de natuur door de vele bezoekers vergt een duidelijke visie op het in balans krijgen en houden van deze druk. Pro3 werkt aan een goede infrastructuur en verbindingen met de regio met openbaar vervoer en met fiets- en wandelpaden. Het openbaar vervoer van en naar De Moer moet verbeterd worden.

Het is belangrijk dat de gemeente de samenwerking met de toeristische partners versterkt en met lokale ondernemers inzet op een goede positie op het gebied van toerisme en recreatie. Een positie die bijdraagt aan zowel de economische als maatschappelijke positie van onze gemeente. Een van de partners daarbij is het Regionaal Bureau voor Toerisme 'De Langstraat'. Het goed functioneren van dit bureau staat of valt met een goede samenwerking met alle toeristische ondernemers en de gemeente.

Pro3 geeft de voorkeur aan kleinschalige verblijfs- en recreatiemogelijkheden die onze twee belangrijkste toeristische trekkers, de Efteling en de Loonse en Drunense Duinen, versterken. Uitbreiding van verblijfsmogelijkheden mag niet ten koste gaan van lokale ondernemers, maar ook niet van natuur en ons landelijk gebied. Hiervoor kijken we samen met ondernemers en organisaties zoals Natuurmonumenten naar een zonering rondom onze belangrijkste natuurgebieden waarbinnen we recreatie meer in balans brengen met de natuur. Pro3 zet in op duurzaam ondernemerschap en zoekt daarbij samenwerking en kennisdeling met onze ondernemers. Pro3 vindt dat de gemeente hierbij actief het goede voorbeeld moet geven.

Pro3 streeft ernaar dat onze winkelgebieden compact en aantrekkelijk zijn ingericht met voldoende horecavoorzieningen, De komende jaren moet daarin voor zowel de kern Kaatsheuvel als de kern Loon op Zand nog veel gedaan worden. We volgen hierbij de Omgevingsvisie en de visie centrum Kaatsheuvel en we zoeken hierin actief de samenwerking met de SOL en ondernemers op. De gemeente moet in deze ontwikkeling een actieve rol spelen. Er is een divers winkelaanbod voor een breed publiek. Verloedering en leegstand gaan we actief tegen. De gemeente moet onze winkeliers ondersteunen door lokaal kopen te stimuleren.

Dienstverlening

De dienstverlening aan inwoners, ondernemers en organisaties wordt laagdrempelig, toegankelijk en klantgericht ingericht.

Het uitgangspunt is ja mits, in plaats van nee tenzij.

De gemeente maakt duidelijke afspraken en komt deze na. Iedereen heeft recht op dezelfde behandeling; het maakt niet uit wie je bent of wie je kent. De gemeente geeft daarbij ruimte en roept actief inwoners en organisaties op om

eigen initiatieven voor het voetlicht te brengen, bijvoorbeeld door het Uitdaagrecht².

We kunnen niet zonder de kracht en de kennis van onze inwoners. De gemeente informeert actief en duidelijk en maakt daarbij ook actief gebruik van digitale communicatiemiddelen. Het digitale inwonerspanel moet representatief zijn voor de gemeente zodat de verkregen informatie ook echt weergeeft wat onze inwoners vinden. We maken gebruik van nieuwe, passende manieren om inwoners te betrekken.

Bewaking van de openbare orde en veiligheid voor onze inwoners is vanzelfsprekend een belangrijke taak van de gemeente.

Openbare orde en veiligheid

Onze winkelgebieden en bedrijventerreinen zijn veilig waarbij we actief handhaven op onveilige of illegale situaties. Overlast in woonwijken pakken we aan met duidelijke regels en handhaving. Kinderen mogen daarbij nooit de dupe worden van fouten van volwassenen. Huisvesting van arbeidsmigranten moet

---

² Inwoners mogen taken van de gemeente overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper te kunnen doen.

volwaardig en menswaardig zijn en mag niet tot overlast leiden. Volgens Pro3 is bij de huisvesting van arbeidsmigranten de werkgever aan zet. Hiervoor werken we mee aan innovatieve concepten. In principe huisvesten we arbeidsmigranten niet in woonwijken. De gemeente werkt hierbij samen met de regiogemeenten. Ondermijnende criminaliteit bestrijden we actief, zowel lokaal als regionaal.

Als gevolg van de internationale politieke situatie wordt landelijk ingezet op het inrichten van noodsteunpunten bij sporthallen en brandweerkazernes. Pro3 kiest ervoor hier de al bestaande ontmoetingspunten en buurthuizen te gebruiken. Deze punten zijn lokaal bekend en makkelijk te vinden, en de mensen kennen elkaar al. Als dat nodig is, kunnen deze ontmoetingspunten verder worden uitgebouwd tot noodsteunpunten.

Financiën

Loon op Zand is een kleine gemeente met beperkte middelen. De laatste jaren heeft Pro3 laten zien dat je door goed te begroten en lef te tonen de financiële situatie kunt verbeteren. Hiermee gaan we door. Wat ons betreft blijven we doelmatig begroten en houden we de reserves op een goed peil. Daarmee zorgen we dat grote, noodzakelijke investeringen zoals in scholen en de centra mogelijk zijn. Een stabiele en financieel gezonde begroting is hier een absolute voorwaarde voor.

De lokale lasten verhogen we bij voorkeur alleen met de CPI (consumentenprijsindex). We kiezen voor een duidelijke en voorspelbare lijn voor onze inwoners en ondernemers en verrassen hen niet met grote verhogingen. Indien de begroting dit vraagt en grote projecten die een maatschappelijk doel dienen, dit noodzakelijk maken, brengt Pro3 alle financiële mogelijkheden om die te bekostigen in beeld. Als daarbij een verhoging van lasten voor inwoners noodzakelijk is, informeren we daarover duidelijk en op tijd.

Ons uitgangspunt is een rechtvaardige, eerlijke verdeling van lasten. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. De toeristenbelasting volgt het landelijk gemiddelde. Ondoorzichtige instrumenten zoals de vermakelijkhedenretributie worden bij voorkeur vervangen door goede overeenkomsten met grote en strategische partners binnen onze gemeente.

Bestuurscultuur

Voor Pro3 staat de samenleving centraal. Dat moet te zien zijn in de manier waarop we de gemeente besturen. Inwoners worden door de overheid met vertrouwen benaderd. Bij wet- en regelgeving is oog voor de gevolgen voor inwoners bij de uitvoering van het beleid. Er is ruimte om maatwerk te bieden als er schrijnende individuele effecten zijn. Als je de gemeente nodig hebt, moet deze er voor je zijn. Om een gezonde en sterke gemeente te blijven, moeten we samenwerken en elkaar versterken. Bij de keuzes van het gemeentebestuur moeten de belangen van de samenleving voorop staan. We hebben oog en zorg voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. We durven keuzes te maken en nee te zeggen als dat nodig is. We leggen uit wat we doen en waarom. We benutten actief de kennis en kracht van onze samenleving. De gemeentelijke organisatie wordt hierop afgestemd en versterkt.

Ook in de regio dragen we deze manier van besturen uit. We zijn voor onze buurgemeenten en de gemeenschappelijke regelingen waar we aan meedoen, een betrouwbare partner die zijn steentje bijdraagt. We denken mee en doen mee.

Nieuw beleid begint met het uitwerken van een visie waarbij we inwoners, verenigingen, stichtingen en ondernemers betrekken. In de visie die de gemeenteraad daarna vaststelt, zien zij hun aandeel en inbreng terug. Vervolgens werken we beleid uit op basis van die vastgestelde visie.

De toekomst: onze voorwaarden

Voor Pro3 is helder wat voor gemeente we willen zijn: een gemeente die dicht bij de inwoners staat. Waar een inwoner geen naamloos nummer is, maar een mens. Een gemeente waar inwoners trots op kunnen zijn. Onze inwoners zijn ons bestaansrecht. De gemeente moet er voor hen zijn, dienend en dienstverlenend. Als relatief kleine gemeente kennen we de inwoners, verenigingen, stichtingen en organisaties en zij kennen ons; de lijnen zijn kort. Dat wil Pro3 behouden maar zeker moeten we ook verbeterlagen maken. Voor Pro3 is duidelijk dat in een toekomstbestendige gemeente inwoners meepraten, meedenken en meedoen. Niet zo nu en dan of wanneer het ons uitkomt, maar zo vaak mogelijk. Bestuurlijk moet er een verbeterlag plaatsvinden. we willen meer ruimte maken voor kritische geluiden en een actieve controle op het gemeentebestuur én voor dualisme in ons bestuurlijk systeem. Pro3 wil werken aan een sterke positie en blijft daarom investeren in onze ambtelijke organisatie. Daarnaast moeten we financieel een gezonde gemeente zijn. Meerjarig moet er een positief perspectief zijn op de gemeentelijke begroting. Onder deze voorwaarden is zelfstandigheid van onze gemeente logisch voor Pro3.

Voor vragen en/of opmerkingen over
dit verkiezingsprogramma, kunt u
onze contactgegevens vinden op onze
website:

www.pro3.nu

Verklarende woordenlijst

- Sociale samenhang: De verbinding tussen inwoners of groepen inwoners.
- Inclusie: Niemand wordt buitengesloten
- Inclusief: Iedereen mag meedoen
- Klimaatadaptatie: Aanpassing aan het veranderende klimaat
- Biodiversiteit: Natuur met een grote verscheidenheid aan dieren en planten
- Energietransitie: De omschakeling naar een energiesysteem zonder fossiele brandstoffen
- Duurzaam: Klimaatneutraal, niet vervuilend.
- Cohesie: De samenhang tussen dingen, mensen en gebeurtenissen.
- Hitteplan: Maatregelen om gezondheidsschade bij hitte te voorkomen.
- Meer-gezinswoningen: Woningen waar meerdere gezinnen kunnen wonen
- Meer generatiewoningen: Woningen waar meerdere generaties (bijvoorbeeld opa-oma met kinderen en hun gezin) kunnen wonen.
- Dualisme: De gescheiden verantwoordelijkheden van de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders.